

Promemorian Ändringar i begränsningsförelisningen (S2021/01524)

Inledning

Svensk Scenkonst har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och får härmed anförä följande.

Svensk Scenkonst är bransch- och arbetsgivarorganisation för musik, dans, teater, opera och nycirkus. Organisationen representerar cirka 115 verksamheter och har samtliga scenkonstinstitutioner på nationell, regional och kommunal nivå samt flertalet privatfinansierade scenkonstföretag i landet som medlemmar.

Allmänna synpunkter

Svensk Scenkonst ser positivt på ansatsen i promemorian att åstadkomma en mer träffsäker reglering för att förhindra spridning av covid-19 samt införandet av bestämmelser som möjliggör en succesiv återstart av verksamheterna när smittläget så medger. Samtidigt konstateras att krav på smittskyddsåtgärder för

helt nya verksamhetsområden föreslås och att dessa således för första gången träffas av begränsningar i sin verksamhet.

Som Svensk Scenkonst tidigare framfört, är det under rådande omständigheter förståeligt att regeringen och myndigheter beslutar om olika inskränkningar i samhället för att motverka smittspridningen. Begränsningar av verksamheter är dock mycket ingripande åtgärder som innebär inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter. Mot denna bakgrund är det viktigt att restriktionerna inte görs mer omfattande än vad som är absolut nödvändigt. Begränsningarna måste även fortlöpande omprövas och upphävas så snart som det är möjligt med hänsyn till smittläget.

Scenkonstverksamheterna arbetar med långa ledtider och har en "framtung" ekonomi som innebär att de största investeringarna i en produktion måste göras långt innan publiken kommer. Svensk Scenkonst anser därför att förbud och begränsningar av deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar *alltid* bör följas av en långsiktig plan för hur scenkonsten och andra berörda sektorer ska kunna öppna igen och ta emot publiken på ett säkert sätt.

Om det nya regelverket ska få en positiv effekt för verksamheterna, måste en nationell plan för scenkonstens återstart tas fram i närtid. Långa ledtider och branschens säsongsplanering (höst-vår) innebär att beslut som tas under första kvartalet 2021 påverkar förutsättningarna ända fram till sommaren 2022.

De omfattande publikrestriktionerna, som har funnits under det senaste året, har försatt scenkonsten i en mycket djup ekonomisk kris. Inte minst privata verksamheter, som är helt beroende av biljettintäkter, befinner sig i en allvarlig situation som förvärras så länge restriktionerna finns kvar. Det därför viktigt att staten tar ett ekonomiskt ansvar för scenkonstens möjligheter att överleva så länge det finns lag, förordning eller myndighetsbeslut som begränsar publikantalet.

Utöver riktade stöd för att verksamheterna ska överleva krisen, behövs ett garantistöd, så att arrangörer och producenter vågar investera i framtida produktioner, trots osäkerhet om smittläget och eventuella fortsatta restriktioner.

Svensk Scenkonst anser att, i de fall där det föreslås att regeringen ger ett bemyndigande till Folkhälsomyndigheten att ta fram ytterligare föreskrifter, bör detta ske skyndsamt och i nära samråd med branschföreträdare.

Förslagen i promemorian

Avsnitt 4 Krav på smittskyddsåtgärder för museer och konsthallar

Svensk Scenkonst konstaterar att förslaget innebär en inskränkning av verksamheter som tidigare har varit oreglerade. Restriktionerna måste vara proportionerliga, omprövas kontinuerligt och upphävas eller ändras så att de inte är mer ingripande än nödvändigt.

Avsnitt 5 Krav på smittskyddsåtgärder för nöjesparker, djurparker, temaparker och liknande anläggningar

Svensk Scenkonst konstaterar att förslaget innebär en inskränkning av ytterligare verksamheter och att dessa till stor del har sin verksamhet förlagd utomhus och på stora ytor. Då smittspridningen sannolikt är mindre på dessa platser än inomhus, bör detta faktum särskilt beaktas vid bedömningen av de åtgärder som verksamheterna bör vidta för att uppfylla de nya kraven.

Avsnitt 6 Förbud mot att vistas på vissa särskilt angivna platser

Svensk Scenkonst konstaterar att förslaget innebär ett införande av begränsningar för helt nya platser. Begränsningarna träffar inte enbart scenkonsten utan även andra branscher samt hela allmänheten. Mot den bakgrunden bör begränsningar för dessa platser ske med särskild stor restriktivitet.

Särskilt ingripande blir självfallet en begränsning som helt förbjuder allmänheten från att vistas inom ett visst område eller på en särskilt angiven plats. Sådan åtgärd bör endast vidtas i undantagsfall och för en mycket begränsad period.

Avsnitt 9 Förteckning över förvaltningsmyndigheters och kommuners föreskrifter

Svensk Scenkonst tillstyrker förslaget så att en samlad bild av de olika myndighetsbesluten finns på ett och samma ställe. Svensk Scenkonst föreslår att denna förteckning även tillhandhålls arrangörer, andra intressenter och allmänheten via myndighetens webbplats.

Det är viktigt att exempelvis arrangörer av scenkonst på ett enkelt, begripligt och överskådligt sätt kan finna samlad och uppdaterad information om de regelverk som gäller för verksamheten. Även allmänheten har ett stort intresse av att få information om de begränsningar av grundläggande fri- och rättigheter som beslutats av regeringen och myndigheter.

Avsnitt 10.1 Regelverket för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar bör i nuläget inte ändras

Svensk Scenkonst tillstyrker att det undantag som nu gäller, och som medger en sittande publik om 300 personer, finns kvar till dess att förordningen om nya, mer träffsäkra, deltagarbegränsningar träder i kraft.

Vidare anser Svensk Scenkonst att sällskap som bokar platser tillsammans, exempelvis en familj, borde ges förtroendet att själva bedöma om de kan sitta nära varandra, även om de är fler än två personer. Denna princip bör gälla generellt men är förstås särskilt angelägen då vuxna och de allra yngsta tillsammans besöker en föreställning som särskilt riktar sig till en barnpublik. Även skolklasser och andra liknande grupper av barn och unga borde kunna anvisas sittplatser närmare än en meter från varandra.

Svensk Scenkonst delar uppfattningen att det är av stor vikt att bestämmelsen omprövas kontinuerligt och upphävs eller ändras så snart den inte är nödvändig ur smittskyddssynpunkt.

Avsnitt 10.2 Ett nytt regelverk som tar hänsyn till verksamheters olika förutsättningar bör införas

Svensk Scenkonst ställer sig positiv till förslaget om ett nytt regelverk som medger en flexibilitet utifrån verksamheternas olika förutsättningar. Det bidrar till att begränsningar inte i onödan hindrar verksamheter som kan genomföras på ett sätt som är godtagbart ur smittskyddssynpunkt.

Scenerna har en hög beredskap och kompetens för att säkra verksamheterna inför en återstart så att publiken kan välkomnas på ett ansvarfullt sätt när pandemiläget tillåter det. Exempelvis har Svensk Scenkonst, tillsammans med medlemmarna, inom ramen för projektet "Scenkonst med omtanke", genomfört omfattande förberedelser för att scenerna ska kunna ta emot publik under säkra former.

Avsnitt 10.3 Krav på antalet deltagare

Högsta antal deltagare

Förslaget i promemorian, som innebär en differentiering av det högsta tillåtna antalet deltagare, är ett steg i rätt riktning. Svensk Scenkonsts uppfattning är dock att det skulle räcka med den mer generellt utformade föreslagna regleringen i avsnitt 10.4 för att uppnå det önskade syftet att förhindra trängsel och minska risk för smittspridning.

Svensk Scenkonst ställer sig tveksam till att generella begränsningar av antalet deltagare skulle vara mest ändamålsenligt ur smittskyddssynpunkt. Varje lokal är unik och medger olika förutsättningar för att ta emot publiken, exempelvis varierar planlösningar, antal salongsdörrar och foajéytornas storlek. Arrangören, som känner till de aktuella förhållandena, borde vara bäst lämpad att göra en bedömning av hur stor publik som kan tas emot på ett säkert och ansvarsfullt sätt.

Svensk Scenkonst konstaterar att det i förslaget för utomhusarrangemang saknas en differentiering av det högsta tillåtna antalet deltagare beroende på om publiken har sittplats eller inte. Risken för smittspridningen mellan dessa

kategorier borde rimligen skilja sig åt och Svensk Scenkonst förslår därför att det införs ytterligare en kategori som avser högsta antal deltagare för *sittande* publik utomhus.

Folkhälsomyndighetens rätt att meddela ytterligare föreskrifter om deltagarbegränsningar

Svensk Scenkonsts uppfattning är att Folkhälsomyndigheten, före beslut om ytterligare föreskrifter med deltagarbegränsningar, ska samråda med branschföreträdare.

Avsnitt 10.4 Krav på ytterligare smittskyddsåtgärder

Svensk Scenkonst tillstyrker förslaget mot bakgrund av rådande smittläge. Innan ytterligare föreskrifter meddelas av Folkhälsomyndigheten bör samråd ske med branschföreträdare.

Avsnitt 10.5 Folkhälsomyndigheten ska meddela regionala föreskrifter om deltagarantal

Svensk Scenkonst tillstyrker att Folkhälsomyndigheten, i stället för Länsstyrelsen, ska få meddela regionala föreskrifter om deltagarantal. Med en centraliserad hantering kan principer utformas och utvecklas på ett sådant sätt att skälen för begränsningarna blir mer enhetliga och förutsägbara för berörda branscher.

Innan beslut fattas om regionala begränsningar av scenkonstverksamheter, bör Folkhälsomyndigheten samråda med företrädare för branschen.

Avsnitt 10.6 Deltagarbegränsningar bör justeras i efterhand och på sikt tas bort

Svensk Scenkonst delar uppfattningen i promemorian att begränsningarna ska tas bort så snart de inte längre är nödvändiga för att förhindra smittspridning. Olika former av begränsningar av verksamheter är mycket ingripande åtgärder som innebär inskränkningar i grundläggande fri- och rättigheter. Restriktionerna måste fortlöpande omprövas och upphävas så snart som det är möjligt med hänsyn till smittskyddsläget.

Avsnitt 12.1 Konsekvenser för företag och andra verksamhetsutövare

Svensk Scenkonst vill understryka att promemorians förslag kan innebära betydande konsekvenser för företag och andra verksamhetsutövare. Frågan om ekonomisk ersättning för att lindra de ekonomiska skadeverkningarna måste därför alltid övervägas i samband med beslut om restriktioner. Svensk Scenkonst anser att detta ska framgå uttryckligen av lag eller förordning.

Förbundsjurist Susanne Abbefalk, susanne.abbefalk@svenskscenkonst.se, 08-440 83 79 är Svensk Scenkonsts kontaktperson i detta ärende.

SVENSK SCENKONST

Stefan Forsberg
Ordförande

Mikael Brännvall
VD